

حضرت زهرا س از زبان امیرالمومنین ع

شخصیت بزرگی چون علی علیه‌السلام به همسری فاطمه علیه‌السلام افتخار می‌کند و همسری با او را برای خود فضیلت و ملاک برتری بر دیگران و شایستگی پذیرش مسئولیت‌های سنگینی چون رهبری جهان اسلام می‌داند.

شخصیت بزرگی چون علی علیه‌السلام به همسری فاطمه علیه‌السلام افتخار می‌کند و همسری با او را برای خود فضیلت و ملاک برتری بر دیگران و شایستگی پذیرش مسئولیت‌های سنگینی چون رهبری جهان اسلام می‌داند.

برخی از موارد که حضرت برای اثبات حقانیت خود به همسری فاطمه علیه‌السلام استناد فرموده‌اند عبارت است از: در پاسخ نامه‌ای به معاویه از جمله فضیلت‌ها و امتیازهایی که حضرت به آن اشاره می‌فرمایند این است که «بهترین زنان جهان از ماست و حماله الحطب و هیزم‌کش دوزخیان از شماست.>1

در جریان شورای شش نفره که خلیفه دوم برای جانشینی وی را تعیین کرده بود حضرت خطاب به سایر اعضا فرمود: «آیا در بین شما به جز من کسی هست که همسرش بانوی زنان جهان باشد؟> همگی پاسخ دادند: نه.2

حضرت علی علیه‌السلام در ضمن پاسخ به نامه دیگر معاویه می‌نویسد: «دختر پیامبر صلی الله علیه و آله همسر من است که گوشت او با خون و گوشت من درهم آمیخته است. نوادگان حضرت احمد (صلی الله علیه و آله)، فرزندان من از فاطمه علیه‌السلام هستند، کدام یک از شما سهم و بهره‌ای چون من دارا هستید.>3

در جریان سقیفه حضرت ضمن برشمردن فضایل و کمالات خویش و اینکه باید بعد از پیامبر، او رهبری و هدایت جامعه اسلامی را عهده‌دار شود به ابوبکر فرمود: «تو را به خدا سوگند می‌دهم! آیا آن کس که رسول خدا او را برای همسری دخترش برگزید و فرمود خداوند او را به همسری تو [علی] در آورد من هستم یا تو؟ ابوبکر پاسخ داد: تو هستی.>4

فاطمه رکن علی است

از مقامات ممتازی که مخصوص پیامبر صلی الله علیه و آله و حضرت فاطمه علیه‌السلام است رکن بودن برای علی است. در حدیثی می‌خوانیم پیامبر صلی‌الله‌علیه و آله به حضرت علی علیه‌السلام فرمودند: «سلام علیک یا ابالریحانتین، فعن قلیل ذهاب رکنک.>5

چه تعبیر لطیف و زیبایی همان تعبیر حضرت علی علیه‌السلام در مورد زن که فرمودند زن ریحانه است. پیامبر نیز فرمودند: «سلام بر تو ای پدر دو گل [زینب و ام‌کلثوم] به زودی دو رکن تو از دست می‌روند.>

علی علیه‌السلام بعد از رحلت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: «این یکی از دو رکن بود> و بعد از شهادت حضرت زهرا علیه‌السلام فرمودند: «این رکن دیگر است.>

مددکار اطاعت الهی

انبیا و پیشوایان معصوم تنها راه سعادت و خوشبختی انسان‌ها را پیروی از دستورات الهی می‌دانستند و از این رو بهترین همکار و دوست برای آنان کسی بود که در این راستا به آنها کمک کند.

می‌خوانیم علی علیه‌السلام در پاسخ پیامبر که سؤال کردند: «همسرت را چگونه یافتی؟> گفتند: «بهترین یاور در راه اطاعت از خداوند.>6

تمسک علی علیه‌السلام به کلام زهرا علیه‌السلام

حضرت در حدیث اربع مائه بعد از اینکه فرمودند در مراسم تجهیز مرده‌ها گفتار خوب داشته باشید چنین ادامه دادند: «فان بنت محمد صلی الله علیه و آله لما قبض ابوها ساعدتها جميع بنات بنی‌هاشم، قالت: دعوا التعداد و علیکم بالدعا.>

حضرت زهرا علیها سلام بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله به زنان بنی هاشم که او را یاری می کردند و زینت ها را رها کرده و لباس سوگ در بر کرده بودند، فرمود: «#171 این حالت را رها کنید و بر شماست که دعا و نیایش کنید.»⁷

با اینکه حضرت علی علیها سلام معصوم بوده و تمام گفته های او حجت است ولی برای تثبیت مطلب به سخن زهرا علیها سلام تمسک می کند. این نشانگر عصمت حضرت صدیقه طاهره علیها سلام بوده و اینکه تمام رفتار، گفتار و نوشتار او حجت است و از این جهت فرقی بین زن و مرد نیست.

تنها تسلی بخش علی علیها سلام

حضرت بعد از شهادت فاطمه خطاب به ایشان فرمودند: «#171 بِمَنْ الْعَزَاءُ يَا بِنْتَ مُحَمَّدٍ؟ كُنْتُ بِكَ اتَعَزَى فُفَيْمَ الْعَزَاءِ مِنْ بَعْدِكَ؟»⁸؛ با چه کسی آرامش یابم ای دختر محمد؟ من به وسیله تو تسکین می یافتم؛ بعد از تو با چه کسی آرامش یابم؟

غضب خداوند به غضب فاطمه علیها سلام

حضرت علی علیها سلام از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده که ایشان فرمودند: «#171 إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَيَغْضِبُ لِعُصْبِ فَاطِمَةَ وَ يَرْضَى لِرِضَاهَا»⁹؛ خداوند عزوجل به خاطر خشم فاطمه، خشمگین و برای خشنودی و رضایت فاطمه راضی می شود.

و در حدیث دیگر خطاب به حضرت فاطمه علیها سلام فرمودند: «#171 إِنَّ اللَّهَ لَيَغْضِبُ لِعُصْبِكَ وَ يَرْضَى لِرِضَاكِ»¹⁰؛ خداوند برای خشم تو، خشمگین و برای خشنودی تو، خشنود می شود.

برگزیده پیامبر صلی الله علیه و آله

حضرت علی علیه السلام در مصیبت حضرت زهرا علیها سلام خطاب به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: «#171 قُلْ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنْ صَفِيَّتِكَ صَبْرِي»¹¹؛ یعنی این صفیه توست، بانویی که صفوه تو، مصطفی و برگزیده توست رحلت کرده و صبر فقدانش برای من دشوار است.»

تکرار مصیبت فقدان پیامبر صلی الله علیه و آله

هنگام ارتحال بزرگ بانوی اسلام حضرت فاطمه و بیان وصایا و حلالیت ایشان حضرت در پاسخ می گوید: «#171 پناه به خدا، تو دانای و پرهیزکارتر و گرامی تر و نیکوکارتر از آنی که به جهت مخالفت کردند با خود، تو را مورد نکوهش قرار دهم. دوری از تو و احساس فقدان بر من گران خواهد بود، ولی گریزی از آن نیست. به خدا قسم با رفتن مصیبت رسول خدا را بر من تازه کردی، یقیناً مصیبت تو بزرگ است؛ مصیبتی که هیچ چیز و هیچ کس نمی تواند به انسان دلداری دهد و هیچ چیز نمی تواند جایگزین آن شود.»¹²

مقدم کردن خواست فاطمه برخواست خویش

در هنگام وصیت حضرت زهرا علیها سلام در پاسخ امام به ایشان و گریستن هر دو امام (ع) می گویند: «#171 هر چه می خواهی وصیت کن، یقیناً به عهد خود وفا کرده، هر چه فرمان دهی انجام می دهم و فرمان تو را بر نظر و خواست خویش مقدم می دارم.»¹³

پایان شکیبایی علی علیه السلام

علی علیها سلام که اسوه صبر و استقامت است اما در شهادت حضرت زهرا علیها سلام تأثر و تالم خود را اظهار می دارد تا آنجا که بعد از دفن همسر گرامی اش در حالی که حزن و اندوه تمام وجود او را فرا گرفته بود خطاب به قبر پیامبر صلی الله علیه و آله عرضه داشت: «#171 خدا چنین خواست که او زودتر از دیگران به رسول خدا بپیوندد، پس از او شکیبایی من به پایان رسیده و خویشتنداری از دست رفته، اما آن چنان که در جدایی تو صبر کردم در مرگ دخترت نیز جز صبر چاره ای ندارم، شکیبایی بر من سخت است. پس از او آسمان و زمین در نظرم زشت می نماید و هیچ گاه اندوه دلم نمی گشاید. چشم بی خواب و دل از سوز غم سوزان است. تا خداوند مرا در جوار تو ساکن کند. مرگ زهرا ضربه ای بود که دل را خسته و غصه ام را پیوسته کرد و چه زود جمع ما را به پریشانی کشانید... اگر

بیم چیرگی ستمکاران نبود، برای همیشه اینجا [کنار قبر زهرا(علیهاسلام)] می‌ماندم و در این مصیبت بزرگ چون مادر فرزندمرد، اشک از دیدگانم می‌راندم.» 14

پی‌نوشت‌ها:

- 1 - بحارالانوار/ج41/ صص 151 و 224.
- 2 - نهج البلاغه.
- 3 - طبرسی/ احتجاج/ مؤسسه الاعلمی للمطبوعات/ بیروت/ چاپ دوم، 1983 میلادی/ج1/ ص135.
- 4 - همان/ ص 123.
- 5 - علامه الحافظ محب الدین الطبری، ذخائر العقبی فی مناقب ذوی القربی/ چاپ بیروت دارالمعرفه/ ص 56.
- 6 - بحارالانوار/ ج43/ ص 117.
- 7 - جوادی آملی/ زن در آئینه جمال و جلال/ ص42.
- 8 - رحمانی همدانی/ فاطمه الزهرا بهجه قلب مصطفی/ ص 578/ به نقل از مجمع الروایه.
- 9 - کنز العمال/ مؤسسه الرساله بیروت/ ج12/ ص111.
- 10 - همان.
- 11 - نهج البلاغه/ فیض السلام/ خطبه 193.
- 12 - سید محمد کاظم قزوینی/ فاطمه الزهرا من المهد الی الحد/ دارالصادق بیروت/ چاپ اول/ صص 610 - 609.
- 13 - همان.
- 14 - اصول کافی/ ج1/ ص 159.